

Хто володіє інформацією, той володіє світом!

Трускавецький

ВІСНИК

Видається з 14 серпня 2008 року

№ 50 (173) від 25 червня 2010 р.

Євгенові Юнику – 55!

Хай не тьмяніє зоря поваги!

Гарний ювілей прийшов до Євгена Юника - дві п'ятірки! Тобто, за плечима цього досвідченого керівника, активного депутата Трускавецької міської ради трьох демократичних скликань, добродія і мецената вже промайнуло п'ятдесят п'ять літ.

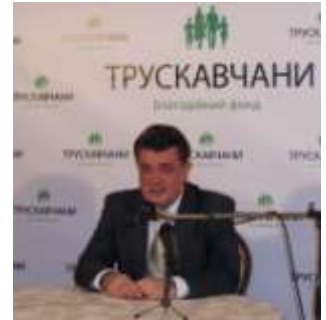
Народився Євген у місті Тернополі, а лікарську освіту здобув в Івано-Франківському державному медичному інституті, який закінчив у 1931 році. Через рік він уже трудиться лікарем-урологом санаторію «Алмаз», а з 1985-го по 1996-й - завідувачем урологічного відділення цієї оздоровниці. З 1996-го по 2007 р. Євген Юник був головним лікарем-директором філії ЗАТ «Трускавецькурорт» санаторій «Алмаз». Три роки тому він очолив санаторій «Берізка» й одночасно медичний центр №1.

Упродовж усіх 28 років, відданих роботі в товаристві, Євген Володимирович зарекомендував себе з найкращого боку. Він володіє організаторськими здібностями, покладені на нього функції здійснює на високому управлінському та фаховому рівнях. Як керівник, пан Євген успішно налагоджує юридичне, економічне й інформаційне забезпечення діяльності філії, використовує теоретичну й практичну підготовку в лікувальній роботі, оперативно і кваліфіковано впроваджує нові методики діагностики та лікування. Він і далі ефективно працює над удосконаленням, підвищенням свого фахового рівня, займається санітарно-освітньою роботою. Тому і має вищу кваліфікаційну категорію за спеціальністю «Організація та управління охороною здоров'я» та вищу кваліфікаційну категорію лікаря-уролога.

Хай же доля, шановний Євгене Володимировичу, відпускає Вам ще довгу життєву дорогу, завжди міцним буде здоров'я, успіхи - вражаючими, бажання - всеперемагаючими. Хай ні коли не тьмяніє над Вами зоря поваги, підтримки та турбот, ніколи не вичерпується джерело оптимізму і віри у себе, у колектив «Берізки», медичного центру №1 та всіх працівників ЗАТ «Трускавецькурорт».

Дирекція ЗАТ «Трускавецькурорт»

До вітань приєднуються профком ЗАТ ЛОЗ «Трускавецькурорт», колектив працівників БОЛ медичного центру №1, санаторію «Берізка», БФ «Трускавчани» та редакція Інтернет-видання «Трускавецький вісник»

Новини Трускавця та регіону

Двірники протестували проти невивісти зарплати

Перед понеділковою нарадою 21 червня перед мерією Трускавця зібралися двірники з вимогою погасити їм заборгованість по зарплаті за березень – квітень. З протестувальниками поспілкувався і міський голова. А в четвер обурені працівники КП «Наше місто» планували зібратися перед адмінкорпусом КП «Наше місто» з цієї ж причини. Нам вдалося зустрітися з генеральним директором КП «Наше місто» якраз в той момент, коли він поспішав на розмову з протестуючими. На наше запитання, чи не боїться він погроз віниками, Юрій Алієвич віджартувався, що лише б із гайковими ключами не приходили, а віники – це не так страшно. А якщо серйозно, то він запевнив, що адміністрація комунального підприємства активно шукає шляхи виходу із цієї ситуації, яка склалася із заборгованістю по зарплаті. Однією з причин цього він назвав і те, що значна сума заборгованості є у трускавчани не лише по теплу, але і по квартплаті.

Прецедент – тарифи у Трускавці можуть ЗНИЗИТИСЯ

Як повідомляє наше надійне джерело, після підписання угоди на вивіз сміття з Трускавця з компанією «Ком-Еко» можуть знизитися тарифи на вивіз сміття для населення. В час, коли всі говорять про підвищення тарифів, Трускавець показує приклад іншим, як потрібно господарювати належним чином, щоб громада була задоволена. Міський голова Трускавця Лев Грицак докладає всіх зусиль для того, щоб Трускавець був насправду чистим, охайним європейським містом, для цього він постійно в пошуках не лише того, як розв'язати існуючі проблеми, а й як уникнути утворення нових, попередити.

З 2002 по 2010 роки каденції Лева Грицака на посту міського голови основний акцент робився власне на турботу про благополуччя кожного громадянина, кожного мешканця міста, в той же час ніколи не занедбувалося роботи по підвищенні іміджу курорту. Звичайно ж, що це заслуга не лише одного міського голови, але і його команди, і господарюючих суб'єктів, всіх тих, хто воліє робити реальну справу, ніж займатися голим популізмом.

Готуємось до відзначення Дня Конституції

В понеділок – вихідний, День Конституції, державне свято. Урочиста частина з цієї нагоди в Трускавці пройде на центральній площі міста о 17.00 в п'ятницю, 25 червня. Оргкомітет під головуванням заступника міського голови Ярослава Чистогорського засідав з цього приводу в середу, 23 червня, о 14 годині.

А в Дрогобичі святкування Дня Конституції вирішили поєднати із відзначенням Дня молоді (остання неділя червня), повідомляє відділ внутрішньої політики Дрогобицької міської ради. У програмі 27 червня на Площі Ринок в Дрогобичі: 14.30 – концерт Дрогобицького муніципального духового оркестру; 16.15 - показові виступи спортсменів; 17.00 – урочисте віче та святковий концерт; 18.30 – «Караоке» на майдані, ігри, розваги, змагання; 20.00 – дискотека; 22.00 – шоу з вогнем, студентський театр «Альтер» та танцювальна група «Flesh Move».

«Свобода» проти бездоріжжя

Міські партійні організації ВО «Свобода» в Бориславі та Дрогобичі провели акції «вдарити по бездоріжжю автопробігом». Бориславці зібралися на вулиці Коваліва та проїхали по найзанедбаніших вулицях міста, а основне дійство відбулося на площі Івана Франка біля міської ради Борислава, повідомив свободівець Юрій Химин. Біля бориславської ратуші було поставлено театралізоване дійство «Ремонт дороги» за участю дійових осіб – чиновників на джипах (в. о. мера та два його заступники), працівники комунальної служби з одною лопатою на двох, які засипали ями гравієм. А насамкінець обурені безгосподарністю бориславської влади водії скидали понівечені колеса та запчастини в труну «Жертви бориславських доріг».

Виставу влаштували свободівці і в Дрогобичі, де під ратушу привезли розбитого «Запорожця» на платформі та фіру, запряжену парюю вгодованих коней. Мер Гук та чиновники до людей не вийшли, а спостерігали, наче щурі, з вікон своїх кабінетів. Дрогобицькі дороги планують подати в Книгу рекордів Гіннеса як найгірші та з найбільшою кількістю ям. До речі, в Дрогобичі подібну акцію проти бездарної політики мера та проти фатального стану міських доріг проводили раніше «Громадянський форум Дрогобиччини» та Партія Регіонів (в різний час).

Інтернет у Трускавці – якісно та недорого

Інтернет-провайдер «СтарЛан» проводить у Трускавці акцію щодо підключення Інтернету. Надійний доступ до швидкісного Інтернету без обмежень, без займання телефонної лінії, що дозволяє економити кошти при оплаті за телефон, різні тарифні плани (кожному на свій смак і вибір) – від «50» необмежений до «150» необмежений, коли вартість послуги на місяць коливатиметься від 50 до 150 гривень на місяць в залежності від швидкості доступу до порта (від 512 Кбіт/с до 4 Мбіт/с). Акція триватиме з 20 червня до 31 липня цього року, детальніше про неї Ви зможете дізнатися за телефоном 6-62-54 у Трускавці, або ж за адресою вулиця Мазепа, 16 (навпроти міської міліції). Проведіть собі додому Інтернет і читайте «Трускавецький вісник» без проблем!

Сесію перенесли

Не відбулася в четвер, 24.06.2010 р. сесія міської ради, її перенесли. На коли – точно невідомо, можливо що на наступний четвер, 1 липня. Щоправда, не всіх депутатів попередили про це, тому кілька з них все ж підійшло до «Карпат». Нагадаємо, що не завершився розгляд питання по наданні дозволу для КП «Наше місто» для отримання кредиту на суму 2 мільйони гривень для погашення заборгованості за спожитий в 2009 – 2010 роках (опалювальний сезон) газ.

Чеська компанія хоче спорудити у Дрогобичі комплекси з очистки каналізаційних стоків і переробки твердих побутових відходів

Компанія «AUCTION POINT SRO» (Чеська Республіка) пропонує спорудити у Дрогобичі комплекс з очистки каналізаційних відходів КП «Дрогобичводоканал» та принципово новий комплекс високотемпературної переробки твердих побутових відходів. Про це повідомив заступник Дрогобицького міського голови з питань житлово-комунального господарства Богдан Бах, інформація розміщена на сайті відділу внутрішньої політики Дрогобицької міської ради.

Запропонована технологія передбачає безвідходне виробництво і екологічно чисту переробку всіх видів відходів. Інвестор має намір здійснити будівництво комплексу власним коштом. «У виконавчому комітеті Дрогобицької міської ради схвально сприйнято ці ініціативи, - каже Богдан Бах. - Остаточне рішення про будівництво комплексів буде прийнято після обговорення проектних пропозицій».

Власна інформація

Вісті з Дрогобича

- Від неділі 20 червня в храмі святих апостолів Петра та Павла (УГКЦ) в Дрогобичі перебувають мощі Івана Хрестителя. Пробудуть вони тут до неділі 27 червня.

- В Дрогобичі виділено два квартали для індивідуальної забудови – по вулиці Шептицького та вулиці Наливайка. Проте лише для того, щоб стати учасником будівництва, необхідно буде внести суму близько 100 тисяч гривень, про це йшлося на черговому засіданні сесії ДМР.

- Депутат Дрогобицької міської ради Віра Байса зробила закид виконкому, що той своїм рішенням під «кодовою» назвою «встановлення малих архітектурних форм» дозволив дружинам міських депутатів зайняти місця вуличної торгівлі. Депутати в цьому випадку воліли відмовчатися.

- В одному із дрогобицьких будинків викрали солярій вагою понад 100 кілограм, сталася крадіжка вночі.

- Дрогобичани візьмуть участь в IV Міжнародному малярському фестивалі «Мистецтво допомагає у лікуванні» в м. Санок (Польща), побратимі Дрогобича.

За матеріалами газети «Вільне слово»

Помер циганський барон

Минулого тижня відійшов у Вічність Іван Павлович Локатуш, більше відомий у Дрогобичі як циганський барон. Його радше розглядали як екзотичного представника ромського народу, хоча, за великим рахунком, усерйоз не сприймали і проблем дрогобицьких циганів не розв'язували. Іван Павлович народився одного дня й року з колишнім Президентом України Віктором Ющенком, а минулого року став козацьким полковником, усерйоз запевняючи усіх, що на картині Іллі Рєпіна “Козаки пишуть листа турецькому султану” один із зображених козаків був циганом. Він дуже пишався своїм

внуком, якого змалку готував у циганській барони. Малий, на відміну від своїх багатьох однолітків-циганчат, ходить до школи, вчить декілька мов. А ще Іван Павлович мріяв про конезавод...

Дрогобицький університет здає позиції

Ось уже декілька років поспіль в Україні проводиться порівняльний аналіз університетів "ТОП 200 Україна". За підсумками минулого року Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка зайняв 170-те місце, хоча рік перед цим був 167-им. Аналіз діяльності університетів здійснюється за декількома показниками. Зокрема, враховуються оцінка якості науково-педагогічного потенціалу, оцінка якості навчання, оцінка міжнародного визнання і оцінка інтегрального показника діяльності вищого навчального закладу. Якщо врахувати, що в Україні близько 500 вищих навчальних закладів, то 170-те місце нашого педунверситету можна вважати успіхом, хоча потенціал дрогобичан ще не до кінця розкритий.

Часопис «Тустань»

ДЦП — уже не вирок

Володимир Козьявкін дослівно поставив на ноги тисячі дітей, які потерпали від різних недуг, у тому числі й від церебрального паралічу. За це лікаря нещодавно удостоїли найвищої нагороди Міністерства охорони здоров'я — хреста Пантелеймона Цілителя. Як вдається повертати пацієнтам здоров'я — про це у розмові з професором Володимиром Козьявкіним, доктором медичних наук, засновником і директором Міжнародної клініки відновного лікування у Трускавці.

- Професоре, чи багата пацієнтів уже оздоровилося у вашій клініці?

- Щороку ми лікуємо понад три тисяч дітей, більше половини з яких — це діти з України, зокрема з нашого регіону, з Трускавця, Дрогобича, зі Львова. Вони проходять курс лікування безплатно. Лікуються у нас і дорослі. Загалом лікування у клініці проходять пацієнти з 50 країн світу, тому лічниця наша — така собі маленька організація об'єднаних націй. Своїм пацієнтам ми істотно поліпшуємо якість життя. Деякі діти взагалі забувають про недугу.

- У вас лікують лише церебральний параліч?

- Не тільки. Ми маємо багато дітей з іншими проблемами та вадами. Переважно лікуємо наслідки політраум, інсультів, крововиливів та різні інші хвороби.

- У чому полягає ваша методика лікування?

- Людський організм, особливо мозок, має колосальні резерви, компенсаторні та пластичні можливості. І ми знайшли, яким чином ті механізми активізувати. Це наш невеликий секрет. Ми розробили певний комплексний підхід, який дає можливість задіяти резерви організму. Завдяки цьому ушкоджений мозок активізується й починає краще працювати.

- Мова про медикаментозне лікування?

- Ні, це безмедикаментозна терапія. Таке лікування набагато ефективніше. Сьогодні у нас немає реальних конкурентів у цій методиці лікування. Це підтвердили всесвітні конгреси у Трускавці, Києві, Брюсселі. Співпрацюємо також з Каролінським інститутом у Стокгольмі (Швеція) — одним із найбільших у Європі медичних університетів.

Ірина Шелупець, газета «Експрес»

Що маємо — не цінуємо

До місцевих виборів в Україні, які, по ідеї, мали пройти ще в травні цього року, залишається чотири місяці. Не так вже й багато на розкрутку нових облич, але достатньо, щоб відомі люди, які кандидуватимуть на посади чи то депутатські, чи мерські, змогли підвищити свій рейтинг, чи навпаки, опустити його внаслідок якихось непродуманих дій.

Можна багато сперечатися відносно доцільності повернення до змішаної мажоритарно-пропорційної системи, можна багато говорити, яким же ж має бути депутат і як саме він має відстоювати інтереси виборців, але навряд чи в когось викликає сумнів той факт, що найвищу посаду, керівну посаду у селі, селищі, місті повинна обіймати людина, яка в першу чергу розуміється на господарстві, яка вже себе зарекомендувала якимось добрими ділами, яка працюватиме на розвиток територіальної громади, а не відстоюватиме інтереси якоїсь однієї маргінальної групки. І робити це голова громади повинен власне у співпраці з депутатами, а не виясняючи стосунки з ними та конфронтуючи.

Так мало б бути в ідеалі у розумінні кожного простого громадянина, який не хоче цікавитися політикою на щодень, а що більше — не хоче цікавитися надто і економічними процесами. Влада добра тоді, коли її не зауважують, вона має працювати і то працювати ефективно, а не лише трубитися про успіхи чи боротьбу із невідомими хворобами та сіяти паніку — так вважають пересічні громадяни нашої держави і вони, безперечно, праві.

Вибори в місцеві органи самоврядування завжди цікавили людей дужче, ніж вибори Президента, депутатів ВРУ, ніж референдуми, ніж вибори депутатів до області. Своя сорочка ближче до тіла і люди реально усвідомлюють, що їм прийдеться мати справу з міською радою, з міським головою, якщо якісь питання виникатимуть. Львів далеко, Київ ще далі, і навіть якщо писати листи чи звернення в центральні органи влади, все одно їх відправлятимуть на місце, розбиратися з проблемою маленької людини будуть ТУТ, а не ТАМ.

В нашому регіоні кожне місто є настільки своєрідне та специфічне, що робити якесь узагальнення по містах Дрогобиччини, а тим більше прогнози — річ не те що невдячна, а й непотрібна. Славний Дрогобич в 2006 попідкся, обравши собі мера-романтика, який завів місто в нікуди (перепрошую, хорошими дорогами веде Дрогобич до щастя та процвітання, слово «процвітання» в даному випадку походить від слова «цвіль»). Місто калійників Стебник має «друга журналістів» та телезірку, який рапортує про досягнення, яких прості стебничани в упор не бачать, до речі, як і дрогобичани. Про Борислав не говоримо нічого, адже *de mortui aut bene, aut nihil*. Мер Олег Іваницький, царство йому небесне, був насправду непоганою людиною, але через часті хвороби оточення довело місто нафтовиків ... до такого ж щастя, яке має і Дрогобич. Кожен з мерів наших міст-сусідів був новою людиною і все ж ніхто з них не виправдав сподівань представників територіальних громад. Чийсь сподівання, звісно ж, були виправдані, адже хтось відбив із процентами гроші, вкладені у виборчу кампанію, але то вже нас хай не цікавить.

Трускавець натомість вдруге обрав собі за мера колишнього головного лікаря одного з кращих на той час санаторіїв, обрав того, хто насправду добре відстоював інтереси міста-курорту, ще будучи депутатом обласної ради. В 2006 Лев Грицак переміг своїх опонентів, хоча тільки суди поставили крапку у трускавецьких виборах – влада, яка майже була в «чистих» руках, з них вислизнула. Чотири роки (з половиною) другої каденції Лева Грицака змінили місто докорінно, і хоча ще не можна говорити про стовідсотковість європейськості нашого курорту, не слід теж забувати і про ті палки в колеса, які ставилися нашому курорту центральною владою, навіть і через скасування спеціальної економічної зони «Курортполіс Трускавець», та не тільки через це. В докризовий період Трускавець зумів віднайти джерела коштів і ефективно їх використати. Можливо, не вина панів Гука чи Калапача, що цього не було зроблено в Дрогобичі та Стебнику, адже їх відправили у дострокову відставку і позбавили можливості керівництва містами, але, як казав Кравчук, «маємо те, що маємо». Трускавець повністю використав свій шанс, Трускавець не переживає застій, місто розвивається, хоча останній рік не так динамічно, як хотілося б – криза внесла свої корективи.

Що стосується позиції простих людей, то варто зауважити, що при будь-якій ситуації завжди знаходяться ті, що владу хвалять, а є й ті, що їм ніяк не вгодиш. Ще такий не народився, щоби всім угодив, говорить народна мудрість і це правда. Звичайно, можна чекати, що прийде звідкись на благословенну трускавецьку землю якийсь Месія і зробить так, що будуть печені перепелиці падати з неба. Приклад євреїв показує, що Месія може прийти, а люди його не те що не побачать, а ще й розіпнути можуть. На щастя, американська низькопробна кінопродукція ще не повністю зіпсувала наше раціональне мислення і ми не чекаємо Супермена, Бетмена, Найтмена чи Спайдермена, який прилетить, щоб зробити щасливим кожного. Можна обіцяти, як Жириновський, кожній бабі по мужику, але навряд чи тверезомислячі галичани велися б на такий популізм.

А популізму в Трускавці перед виборами не бракуватиме – нутром відчуваємо. Та не лише нутром, а і відчуваємо його у висловлюваннях окремих кандидатів на мера, які дуже ображаються, якщо їх називати «мерчиками». Мало не золоті гори, мало не рай з молочними ріками та кисільними берегами, мало не кожному по хаті, а в хаті ще й автономне та картка на знижки в магазині «благодійника», все це дешевенькі технології, вичитані чи виписані з підручників політології та інших дотичних до PR дисциплін. І якось на другий план відходить те, що вже так багато зроблено і що можна втратити те, що маємо на даний час. Та ніхто ж не зробить за рік – два з Трускавця Лас-Вегас чи Віші, а тим більше без підтримки вищих органів та потужного інвестування. А як і придуть інвестори, то про зиск думатимуть, а не про підвищення зарплатні простим роботягам, це і цапові зрозуміло. Не завжди те золото, що блищить і багато оманливих обіцянок та пропозицій насправді є не чим іншим, як наживкою на гачок, таким собі сиром у мишоловці, який безплатний, але чи безпечний?

Чому, коли є щось добре, обов'язково шукати кращого? Краще – ворог доброго, і це не просто філософія, це істина життя. Замість того, щоб тішитися тим, що маємо, підтримувати чинного мера руками й ногами, хтось може попастися на «блудняк» і пробувати щось змінювати, не думаючи, що потім може про це пошкодувати.

Бо може і місто перестати бути безпечним, а воно таким на даний момент все ж є, хто б що там не казав. Бо можна буде забути про безкоштовну «Нафтусю», може навіть вхід до курортного парку бути платним, або і взагалі його закриють «для місних сторонніх». Можна буде забути про те, щоб піти в ліс на грибочки чи просто помилуватися природою, подихати свіжим повітрям, вибухи та стрілянина можуть стати звичайним буденним явищем, як і розбої, гвалтування, бандитські розбірки, напади на чесних людей. І вже точно тоді можна буде забути про свободу слова, яка, повторюся, є в Трускавці, бо якби її не було, то не було б опозиційних газет в нашому місті більше від провладних.

Цікаво, як би трускавчани відреагували на пропозицію заміни Грицака на один рік (а чи не забагато?) тим самим Гуком чи Калапачем? Може, плескали б у долоні та тішилися від великої радості? А от думки дрогобичан, що їм здався б такий мер, як наш Грицак, нам доводилося чути і то неодноразово. І не тільки тому, що в нас кращі дороги чи розваги, зовсім не в цьому справа. Люди душею відчувають сильного господарника, сильну духом людину, чесну та справедливую, яка вміє зробити і для себе та своєї сім'ї, і для всієї громади, яка не створює проблеми, а вирішує їх.

І чи варто випробовувати долю та довіряти місто тим, хто вже раз показав себе не з найкращої сторони, чи тим, хто навіть не прагне приховати свої апетити? Чи доцільно обирати щось нове та непевне взамін за стабільність, добробут, упевненість в завтрашньому дні? Чому не повчитися на помилках інших, а відкривати Америку там, де її нема, вкотре винаходити ровер та наступати на ті самі граблі? Невже не зрозуміло, що у Трускавці ЖОДЕН з нових кандидатів на мера нічим не кращий від Лева Грицака? Невже не зрозуміло, що АЛЬТЕРНАТИВИ Леву Грицаку на цих виборах немає. Те, що немає альтернативи, не означає, що нема виходу – вихід власне в переобранні Лева Грицака на третій термін, щоб ця людина змогла продовжити справу, яку вона розпочала та довести її до кінця, успішного кінця.

Повертаючись до початкової думки, нагадаємо, що першою особою, головою міста обирають того, хто вже себе добре зарекомендував, хто має повагу та авторитет, хто не підводить, не «кидає», кому можна довіряти. Наша підтримка Лева Грицака зовсім не означає, що ми не любимо, чи маємо щось проти інших кандидатів – Яворського, Кульчинського, Юника, Козира, Шиманського, Кісака, Шиха, Пілька, Іванишина, інших. Дехто з них після 2015 року на посаді мера напевно зможе гідно продовжити справу розбудови нашого міста та перетворення його в кращий курорт не лише України, а й цілого світу, цю благородну та жертвовну працю, розпочату Левом Грицаком. В декого з них є навіть досить нормальні ідеї і ми б навіть рекомендували Левові Грицаку тих, хто займе друге чи третє місце на мерських виборах, взяти в заступники мера, щоб спільно працювати на благо рідного міста, а не воювати один проти одного. До речі, так зробив і Президент Янукович із Сергієм Тігіпком, третім по рейтингу президентських перегонів у січні цього року.

Чотири місяці – ніби й багато, але водночас так мало. Вони пролетять, як нинішній день, ми опинимося в кабінці для голосування і будемо ставити галочку за нового мера. В нас не виникає жодних сумнівів, що новим мером знову стане той, хто не підвів нас двічі, хто виправдав наші надії та сподівання. І хочеться вірити, що хорошого мера оберуть собі і

наші сусіди – Дрогобич, Борислав, Стебник, щоб спільно розвивати наш регіон, наше славне підгір'я, землю Івана Франка. Дай то Боже, щоб так воно і було!

Андріан Марічик

Сергій Розора: "Вийшовши з Трускавця, рух за здоровий спосіб життя заповнить усю Україну»

Щоранку в Трускавці можна побачити до 200 трускавчан і відпочивальників, які спільно роблять гімнастику. Щось подібне ми бачили хіба по телевізору в репортажах з американських парків чи із занять оздоровчими системами в Китаю. Спочатку це дивувало не звиклих до таких заходів жителів курортного міста, потім змусило придивитися пильніше до того, чим займаються ці люди, зацікавитися, зрозуміти, що наше здоров'я значною мірою залежить від нас самих, і приєднатися до тих, хто прагне жити активно все своє життя. Тому кількість людей, які разом роблять ранкову зарядку, постійно зростає. Оскільки цей досвід цікавий для всього регіону, ми вирішили зустрітися з ініціатором, натхненником й організатором проведення загальноміської ранкової гімнастики в Трускавці Сергієм Розорою.

- Пане Сергію, що вас спонукало зробити такий крок?

- Я пропагую здоровий спосіб життя давно. Цікаво, що і Ротарі клуб Трускавець, і освітньо-практичний рух "Слов'янський синтез", засновувати які мені випала честь, теж ставлять собі за мету пропаганду здорового способу життя. Тому й узяв на себе клопоти з утримання спортивного майданчика поблизу бювету. За власні кошти помалював паркани, повісив сітки, встановив інформаційні банери. Тепер люди приходять сюди немов в інформаційний центр. Вони цікавляться, за що відповідає та чи інша ділянка поверхні тіла, з яким органом вона зв'язана. Це дозволяє їм зробити собі попередню діагностику, зрозуміти, над чим треба працювати першочергово й до якого лікаря звертатися. Та є річ ще серйозніша - люди повинні вміти підтримувати своє здоров'я й для цього навчитися правильно харчуватися, знаходити час на процедури з очищення організму й, звичайно, на ранкову гімнастику. Та спочатку треба зрозуміти просту істину: фізична культура є частиною нагальної культури. Приємно, що в Трускавці це усвідомлює щоразу більше людей. Коли ми розпочинали проведення загальноміської ранкової гімнастики, тут збиралося до 50 осіб, тепер - до 200. Переконали, їх буде більше.

- Чи поширюєте свій досвід за межами Трускавця?

- Аякже! Наприклад, 5 червня київський міський центр здоров'я запросив нас взяти участь в акції, яку проводила міська адміністрація столиці до Дня захисту дітей. Хоча в акції брало участь багато організацій у тому числі й від ОБСЄ, вважаю, що наша програма була однією з найефективніших. Бо ми не відробляємо грошей, які нам хтось дав, а робимо все за власні кошти й намагаємося запропонувати прості та доступні методики оздоровлення й робимо акцент на тому, щоб виховувати інших своїм прикладом. У Києві я пообіцяв, що вже з вересня ми почнемо проводити ранкову гімнастику в мікрорайонах столиці, а за рік-два вся Україна буде охоплена цим рухом. Скадовськ, до речі, до цього руху вже приєднався.

- Як це сталося?

- Ми відправили на відпочинок у літній табір своїх дітей, а паралельно й самі вирішили відвідати це місто. Ще в Трускавці я познайомився з мером Скадовська Олександром Гавришом. Буквально на другий день перебування в цьому місті я вирішив організувати групові заняття ранковою гімнастикою на набережній. Відразу ж зібралось близько 50 охочих, а через 5 днів уже приїхали журналісти місцевого телебачення й відзняли сюжет для інформаційної програми. Згодом я вже давав інтерв'ю для місцевої газети "Чорноморець", а трохи пізніше - читав лекції в санаторії "Скадовськ", у якому, до речі, в той час відпочивало чимало наших краян з Борислава, Стебника, Стрия: та інших міст. На моє запрошення сюди приїхав з Росії письменник Юрій Тарабукін, який великими накладками видає книги з народної медицини та природних методів оздоровлення. Спільно ми організували зустрічі в бібліотеках міста, відвідали школу-інтернат та дитячий будинок для дітей, хворих на ДЦП, де подарували тренажери ТРЕМАСС та книжки, і навіть потрапили на міжнародну конференцію з питань замісної терапії для наркозалежних, яку організувала USAID.

- То ви в Скадовську відпочивали чи працювали?

- Я люблю поєднувати корисне з приємним, а, потрапивши в таке унікальне місто, тим паче. Температура води - 25-32 градуси, на дні багато водоростей, які виділяють йод. Саме тому тут діє санаторій "Скадовськ", який спеціалізується на лікуванні дихальних шляхів. Наші діти перед приїздом сюди кашляли так, що ми ледве не відмінили поїздки, а тут відразу ж забули про кашель. До речі, Дрогобицький регіон відчуває дефіцит йоду. Про це колись багато писав професор Романяк. А йод дуже необхідний для організму. Він стимулює роботу щитовидної залози і є регулятором багатьох обмінних процесів. Йод також впливає й на розумові здібності дітей. До речі, його дефіцит у вагітних жінок збільшує ризик народження недорозвинутих дітей. Тому ніякі аквапарки з обробленою хлоркою водою не замінять купання в морській воді з підвищеним вмістом йоду. А якщо до цього додати ще й грязелікування, то отримаємо повний комплекс послуг. Недаремно ще Сергій Скадовський почав будувати тут корпус грязелікарні.

Та й саме місто гарне. Дороги в чудовому стані, довкола ростуть троянди. Тут проводять багато фестивалів, найвідоміший із яких "Чорноморські ігри".

- Кажуть, що на наших курортах дуже високі ціни...

- Це точно не про Скадовськ. Для прикладу, ми зупинилися в готелі "Амалія плюс", який розташований якихось 30 метрів від моря. Номер на три особи з холодильником, кондиціонером і санвузлам всього по 60 грн. в добу за особу. Маски й надувні матраци - безкоштовно. А в приватному секторі 25-40 грн. і людей зустрічають просто на зупинках. Як і в нас, у Трускавці.

- Та повернемося до занять ранковою гімнастикою. Чи не думаєте розповсюджувати свій досвід у близькому й дальшому зарубіжжі?

- На заняття гімнастикою в Трускавці до нас приходять люди і з близького, й з далекого зарубіжжя. Нещодавно, наприклад, з нами займалася жінка зі Швеції. Вона розповідала, що після невдалої операції на руці їй дали лікарняну відпустку на 3 роки й готують до інвалідності. Жінка впала в депресію. Та після ознайомлення з нашою методикою й курсу лекцій до неї повернувся оптимізм. Вона вирішила відмовитися від інвалідності й зайнятися реабілітацією хворих за опанованою методикою. Тому наш досвід, як бачите, розповсюджується й у інших країнах.

Дмитро Федан, газета «Вільне слово»

Забутий Стефан Ковалів

(Коли вийде повне зібрання творів письменника?)

26 червня виповнилося 90 років з дня смерті Стефана Коваліва. Цей воістину європейський письменник, на жаль, забутий як з об'єктивних, так і суб'єктивних причин. "Рідні патріоти" йому закидали москвофільство, "інтернаціоналісти" – непомірну критику єврейства. Поза тим творчість Стефана Коваліва потребує свого глибинного вивчення не лише як співця "галицької Каліфорнії", а як реаліста, який створював художні образи з повсякденного життя. Проте востаннє збірка творів Стефана Коваліва (далеко не повна!) була видана ще 1958 року.

Франц-Йосиф визначив долю Стефана Коваліва?

Стефан Михайлович Ковалів народився 25 грудня 1848 року в селі Брониця колишнього Дрогобицького повіту. В його батька на той час не було навіть власної хатини, він жив у брата. Згодом брат вигнав його із хати, виділивши близько гектара глинястого ґрунту. Батько Стефана збудував хату-ліп'янку, в якій у злиднях і минули дитячі роки Коваліва.

Стефан Ковалів закінчив школу Отців Василян у Дрогобичі, в якій згодом навчався Іван Франко. Потім він учився в нижній реальній школі у Перемишлі. Не маючи допомоги з дому, заробляв приватними уроками та участю в дяківському хорі. Проте й це не допомогло, і Стефан Ковалів залишає навчання й шукає роботу. Відтак три роки він працює учителем у різних школах, в тім числі й у рідній Броніці, і вступає до Львівської учительської семінарії, яку закінчує 1875 року. Йому пропонували залишитись викладачем у цьому навчальному закладі, але він повертається до рідного села.

Молодий учитель відновлює роботу школи, яку до занепаду довів його попередник. В рідному селі Стефан Ковалів пропрацював чотири роки. "Його стараннями, - писав Осип Маковей, - поставлено там гарний будинок шкільний, але в нім Ковалів довго не пробув, мусив 1879 р. покинути село, і та школа лишилась пустою".

Чому Стефан Ковалів покинув Броницю? Як стверджує Роман Горак у своїй розвідці "Стефан Ковалів", "винен" у цьому був ... австрійський цісар Франц-Йосиф. У зв'язку з його відвідинами нашого краю, зокрема, Борислава, який став крупним центром імперії з видобутку нафти, великого переполоху наробили в Крайовій Шкільній Раді, яка опікувалася школами в Галичині. Справа в тім, що з 1872 року вводилась обов'язкова початкова освіта, і всі діти шкільного віку повинні були ходити до школи, і, власне, школи повинні бути в кожному населеному пункті.

Наприкінці грудня 1879 року Стефана Коваліва перевели з Брониці й призначили завідувачем школи у Бориславі, в якій він пропрацював понад сорок років. Коли нині дивишся на це непримітне приміщення в центрі міста нафтовиків, яке збереглося й донині і в якому розташований міжшкільний навчально-виробничий комбінат трудового навчання і професійної орієнтації учнів, дивуєшся, як тут у 1887 році могло навчатися 500 учнів, у 1899-ому – 1200, а в 1908-ому – 2300 школярів.

В одному з листів Іванові Франку Стефан Ковалів писав про важкі умови учительської праці: "Хочу Вам пригадати, що ще дихаю. Тяжко стогну щораз тяжче і гнуса під тягарем тих солодошів, дишу поволі, мов та онучарова шкапище, що її обсіли черви і цілу живцем лоточать. Та вони, тоті галапасники, і до мене з усіх сторін лізуть, а я, як можу, не даюся, замітаю на гній мітлюю... і кричу: "А куш! Я не злодій..." та що з того?.. Дали тобі... перед 26 літами шість соток за чотири класи, можеш і тепер за ті самі гроші служити, а ні – забирайся, бо ти нам давно сіллю в очі, ми не можемо розпорядитися по нашому фасону на славу і хвалу ойчизні".

Саме у Бориславі 1881 року Стефан Ковалів розпочав свою письменницьку діяльність. Причину цього він пояснив 1900 року в листі до Осипа Маковей: "Тут я побачив дива, яких до сеї пори не лучалося мені видіти, стрічався з різномірними заграничними людьми з Америки, навіть з Австралії, бачив нужду, деморалізацію нашого бідного беззахитного народу і кричати не міг: "За що б'єш? Йой, йой, за що б'єш?..", то і почав писати, і тото мене тихомирило".

Як підрахували науковці, Стефан Ковалів написав 112 оповідань і нарисів, декілька десятків "Дописів із Борислава" і близько 40 педагогічних статей і методичних розробок. Цей неоціненний скарб вартує того, аби видати повне зібрання творів Стефана Коваліва. Можливо, до 165-річчя від дня його народження у 2013 році? Чи мусимо чекати до "більш" ювілейної дати, 2023 року, коли Стефанові Коваліву виповнилося би 175 років?

За життя видати чимало з написаного Стефанові Коваліву допоміг Іван Франко, який часто бував у Бориславі й зупинявся в будинку, де мешкав його соратник з літературного цеху. Стефан Ковалів друкувався у журналі "Літературно-науковий вісник", одним з редакторів якого був Іван Франко, а коли 1899 року у Львові була заснована "Українсько-руська видавнича спілка", то за ініціативою Івана Франка Стефан Ковалів упродовж декількох років видав дев'ять збірок

своїх оповідань – “Громадські промисловці”, “Дезертир”, “Риболови”, “Похресник”, “Писанка”, “Чародійна скрипка”, “Щаслива бабуня”, “В остатній лавці”, “Образки з галицької Каліфорнії”.

Помер Стефан Ковалів 26 червня 1920 року й похований на одному з цвинтарів Борислава.

Борислав у житті Стефана Коваліва

Борислав, безперечно, відіграв ключову роль у становленні Стефана Коваліва як художника слова.

В оповіданні “Андрій Кремень” він писав: “Борислав! Де вже той Борислав нині не знай, в якому закутку світу? Маленьке підгірське сільце з мирними і звільненими з тяжкої неволі жителями змінилося протягом двадцяти п’ятих літ у великанське збирище шинкарів, гондлярів і обманців! Хитрістю і насильством видерли хліборобови прадідну його землю і його живцем поховали, як скотину під лісом... Трудно було опертися хитрим пройдисвітам, що приходили до хлопа вечором у гостину, перебрані за міністрів, генералів, а так, споївши легковірного хлопа, ставали його витязями. Два-три господарі, що зуміли прийти до маєтку, добилися до нього тільки тим способом, що стали оруддям нехриста, запродавцями свого брата! Вони-то, підкуплені жидами, йшли до своїх, нараджували ґрунта продавати. Мало тут первісних мешканців зістало, а й тих судба достойна помилування; життя їх – то безвпинна боротьба з опирами і смоками, що очікують їх погибелі. Дійсно, чоловік мусить подивляти, що ще нині тих кільканайцять господарів має хоч під лісом понад деброю свої смиренні хатини й існує до якогось часу. Поглянеш з гори Городище на сей невеликий шмат землі, окритий низькими домиками, численними топільницями воску, сотками горбків, взнесених із викопаної землі, прислухаєшся тому постійному клекотові, пискові друків, машин, – здригнешся, мороз по тілі прошибне, земля тая, кров’ю і потом руського хлібороба стільки разів скроплювана, сталася для нього гробом, а заробкевичови принесла мільйони. До того то довела не лиш сама хитрість чужих, але також темнота і недбальство наших людей”.

Стефанові Коваліву боліла душа за простого чоловіка: “Християнин тут знищений морально і матеріально, гарує днем-ночю, наповняє кишені спекулянтів золотом, слухає зневаги на свою святу віру і жие, ах! як жие! Бо чи ж можна назвати життям сю дику сваволю тисячних мамок і жидівських служниць із чумаками і гонивітрами? А ті нечисті страви, напої, тую грязь з запліснілим ошіпком, чи ж можна назвати порядною поживою для чоловіка, що працює дванадцять годин під землею і більше?”.

Свої оповідання про Борислав Стефан Ковалів почав писати вже тоді, коли вийшли більшість оповідань Івана Франка бориславського циклу, його повісті “Воа constrictor” і “Борислав сміється”, які були неприхильно сприйняті. Можливо, саме тому, через солідарність з Франком, якого він поважав і любив як письменника, Стефан Ковалів вирішив продовжити його справу. Та й сам Франко закликав письменників писати про те, що тут відбувається, бо “Борислав стався для нього (народу – А.В.) осередком експлуатації у всіх можливих видах”. Прочитавши оповідання Коваліва про Борислав, Франко назвав його “нашим звисним письменником”.

Найбільш характерним з усього бориславського циклу Стефана Коваліва є оповідання “Добрий заробок”, головні герої якого Клин і Сук стають жертвами нещадної експлуатації в Бориславі й ледь живі повертаються додому.

Один з місцевих мешканців радить їм не найматись у Бориславі на роботу:

“– В лиху пору вибралися ви, людоньки, сюди, – сказав господар, укладаючий на гостинці каміне в стоси. – Краще вертайте мерщій додому, бо тут нема що робити. Дивіть, я, тутешній господар, не пішов би на сі заробітки, хоч би золоті гори обіцяли”.

Але Клин і Сук не слухають його, бо в рідному селі теж не мають як заробити. “Не слухайте дурного цивіля. Він нічого не знає, тут робота є, ще й яка”, – каже їм капрал Гаврило Хома, з яким вони разом воювали у Боснії. Але саме за його намовою позбулися свого одягу і ледь не загинули у шахті.

Стефан Ковалів описує нелюдські умови праці під землею: “В кошарі було щось аж п’ять шибів. Багато хлопів, покінчивши шихту, вилазило з-під землі на світ божий, позоставивши там протягом дванадцятих годин кілька літ життя й найкращі сили животні; на їх місце лізли тепер нові ворохобники засмакувати їдкої замороки, що пече, золить очі гірше, ніж сок із терпибиди або вовчого молока”.

Клин і Сук не тільки позбулися свого доброго одягу й мало не загинули у шахті. Їм не заплатили ні копійки за каторжну працю, звинуватили у викраденні грошей, а в рідному селі, не впізнавши, бо так вони змінилися після бориславського “заробку”, мало не вбили, сплутавши з конокрадами.

Москвофіл? Антисеміт?

Письменники, сучасники Стефана Коваліва, критикували його за мову оповідань. Так, Михайло Коцюбинський у листі до Володимира Гнатюка, писав, що “мова їх (йдеться про збірку оповідань Стефана Коваліва “Громадські промисловці” – А.В.) вражає занадто локальним характером, і навіть мені, який вважає галицьку мову рідною, годі часом зрозуміти те, що пише в тих оповіданнях д.Ковалів”. На те ж саме вказувала Леся Українка в листі до Михайла Павлика. І справді, в оповіданнях Стефана Коваліва є чимало діалектизмів, вузьких професіоналізмів, просторічних виразів. А чого вартують фрази, взяті з лексики царської армії! Однак письменник відображав мову народу і не мислив, що може описати простого чоловіка, який розмовляє вишуканою літературною мовою.

Некоректними є звинувачення Стефана Коваліва у москвофільстві. Він був українським письменником і у своїх творах захищав українця від чужинців.

Стефан Ковалів захоплювався силою художнього слова Лева Толстого. Услід за ним він пропагував терпіння і всепрощення. Це добре видно в оповіданнях “Совість”, “Встріча під хрестом”, “Рішуча хвиля” та в деяких інших. Саме ці оповідання Стефана Коваліва підносилися на щит москвофілами. 1891 року москвофільське “Общество имени Качковского” видало “Повестки Льва Толстого, пересказанные для нашего народа, и Стефана Пятки”. Стефан П’ятка – це один із псевдонімів Стефана Коваліва. До цієї книжки увійшли оповідання Толстого “Где любовь, там и Бог”, “Илья Петрович” та деякі інші, а також оповідання Стефана Коваліва “Совість”.

Можна зрозуміти Стефана Коваліва, якого ніде не друкували, адже кожний письменник прагне побачити свої твори, донести їх до читача. Великого захоплення надруковане коштом москвофільського товариства в нього не викликало, хоча й тішило самолюбство, що його поставили в один ряд з Толстим. А коли вже Іван Франко долучився до друку оповідань Стефана Коваліва, москвофіли забули про бориславського письменника.

Не менш некоректним є звинувачення Стефана Коваліва в антисемітизмі. Він бачив реальне життя Борислава, бачив, як панівне становище в ньому зайняли євреї, які експлуатували українців. Будучи реалістом, письменник об'єктивно про це писав, інколи вдаючись до натуралізму.

Стефан Ковалів зазначав: “Нині Борислав має більше як дванайцять тисяч жителів самих синів Ізраїля, і ті мешкають у нужденних нехарних домиках та займаються промислом: багатші купчать, бідніші дозорцями над робітниками-рудниками, а дуже бідні полочуть віск земний, лізуть до штольні під землею і копають за воском” (“Світ учить розуму”).

У своїх спогадах Юліан Ковалів, син письменника, згадував: “Хата мого батька була для робітників і селян, для кожної вбогої людини завжди відкрита. Сюди щодня приходили робітники українці, поляки, євреї. І українець Олексівський, і поляк Каспшик, і єврей Брунеграбер – всі вони сідали біля столу батька і просили поради. І добра пам'ять про батька залишалась у всіх тих людей”.

В своїх оповіданнях “Добрий заробок”, “Волоцюга”, “На Дрімайловім пустарищу” та деяких інших Стефан Ковалів розповідає про початкові релігійні єврейські школи, так звані хедери. Більшість з них у Бориславі субсидувалась з фонду мільйонера-банкіра барона Гірша. Так, в оповіданні “Добрий заробок” письменник чітко визначає мету, якої хотіли досягнути в хедерах: учень “від чотирьох майже літ до п'ятнадцятих учиться безперестанку, як має формами закону заслонятися проти самого закону”. Стефан Ковалів показує, як у хедерах виховували дітей у дусі релігійної нетерпимості до людей іншої віри, зокрема, до українців, навчали методам гендлярства, шахрайства, підступності.

Сутність ставлення Стефана Коваліва до євреїв висловив у “Літературно-науковому віснику” Осип Маковей. За його словами, письменник “описує, двома словами сказавши, визискувачів і визискуваних. Визискувачі – жиди, визискувані – руські господарі і робітники. На справу антисемітизму загалом можна всіяко дивитися, але про відносини жидів до руського народу в Галичині, мабуть, у нікого з галицьких русинів нема двох думок; є тільки одна – а вона така і в Ковальова, - що жиди поруйнували руські села і руйнують далі і селян, і робітників. Безсумніжні жиди і їх посіпаки, з одного боку, - темні, головню темні селяни з другого, отсе “герої” майже всіх оповідань Ковальова, не тільки бориславських. Одна сумна пісня, все повторювана, тільки з іншим змістом, повна ненависті до різнородних визискувачів руських селян, повна жалю до тих селян за їх темноту і непорядність, і милосердя над ними. Про свої чуття Ковалів, правда, майже ніколи не скаже, але се такий настрій у його всіх оповіданнях. Такий він і в бориславських”.

Стефан Ковалів був реалістом і об'єктивно ставився до євреїв, роблячи різницю між визискувачами і простими робітниками. Так, в оповіданні “Добрий заробок” українців від смерті рятують, власне, євреї: “В кошарі робили самі жиди. Вони, запримітивши замлілих хлопів, вхопили обох на коркоші, поотіпали ними, погонили у воздуху, а вкінці винесли прокоріцманих попід підлогу на вулицю й заткали отвір лепом, щоби котрого не скортіло вернутися по смерть до кошари. З трупом біда наверху: не дасться ні на віск перетопити, ні в кип'ячку, й ще видаток збільшається”.

Іменем Стефана Коваліва у Бориславі названа вулиця, його ім'я носить одна із місцевих шкіл. Мабуть, слід встановити літературно-педагогічну премію імені Стефана Коваліва, видати повне зібрання його творів. Слід вивести із забуття цього воістину європейського письменника.

Анатолій Власюк

На фото: Стефан Ковалів; школа, в якій він працював понад 40 років

Президент України жив у Дорожіві

В історії становлення української державності ім'я Кирила Осьмака є незаслужено забутим. Цьогоріч виповнюється 120 років від дня народження і 50 років з дня смерті Президента України.

Саме так - Президентом України - називали Кирила Осьмака друзі й соратники. І в цьому не було жодного перебільшення. Десятого червня 1944 року відбулося засідання Ініціативного комітету Української головної визвольної ради (УГВР). 11-15 липня того ж року відбувся Великий збір УГВР, на якому було обрано президію та Генеральний секретаріат або, іншими словами, підпільний парламент і підпільний уряд воюючої України. Головою президії та президентом УГВР обрали Кирила Осьмака, якого знали під псевдонімом Марко Горянський.

Президент України склав присягу, оселився з сім'єю в селі Недільна тодішнього Стрілківського району Львівської області, де стояли чотири сотні УПА і штаб УПА-Захід. 25 липня відбулося перше засідання, на якому вирішили Кирила Осьмака залишити в Україні, а голова уряду Роман Шухевич та інші троє членів УГВР мали їхати за кордон - представляти інтереси України перед іншими державами.

Всередині серпня 1944 року Кирило Осьмак відвіз дружину з донькою в село Гур'є Горішнє і оселився біля великого лісу. Відразу ж після цього сотні УПА вирушили в напрямку Турки. 23 серпня 1944 року відбулася сутичка між відділами УПА та частинами Червоної Армії. Кирило Осьмак був поранений, чимало його однодумців загинуло, але йому вдалося втекти. Переховувався він у селі Дорожів тодішнього Дублянського району Дрогобицької області, маючи документи на чуже ім'я.

12 вересня 1944 року під час енкаведистської облави Кирила Осьмака арештували. Два з половиною роки йому вдалося скривати своє справжнє ім'я, аж поки його не викрили. Після цього Президента України в 1947 році перевезли до Лук'янівської тюрми, засудили на 25 років “за участь у контрреволюційній банді українських націоналістів та активну контрреволюційну націоналістичну діяльність”. Помер Кирило Осьмак у неволі в 1960 році.

Кирило Осьмак був серед тих, хто в березні 1917 року створив Центральну Раду - тимчасовий парламент України. З 1917 року працював у Генеральному секретаріаті земельних справ, завідував видавничим відділом.

Коли після урядового перевороту до влади прийшов гетьман Павло Скоропадський, Кирило Осьмак брав участь у триденному антигетьманському страйку, за що був звільнений з роботи.

Відтак Кирило Осьмак влаштувався в Центральний сільськогосподарський кооперативний союз, завідував відділом селянського будівництва. З початку 1925 року він працював в Інституті української наукової мови Всеукраїнської академії наук, створював сільськогосподарський термінологічний словник.

Радянська влада вважала Кирила Осьмака небезпечним злочинцем. 5 березня 1928 року його заарештували "за участь у контрреволюційній організації правих українських націоналістів у буряковій кооперації, що вела роботу зі створення української селянської партії, яка в майбутньому виступила б проти радянської влади". Отак, страхуючись, каральні органи засудили Кирила Осьмака за нездійснені злочини.

28 вересня 1928 року майбутнього Президента України вислали за межі України на три роки як "соціально небезпечний елемент".

2 березня 1930 року Кирила Осьмака знову заарештовують, присуджують йому три роки концтабору на Півночі, де він будував залізницю на Сиктивкар.

Після звільнення знову опинився під слідством, і так тривало майже до початку війни.

У жовтні 1941 року в Києві було створено Українську національну раду. Кирило Осьмак очолив у ній відділ земельних справ і створив Бюро кооперативного товариства "Сільський господар". Допомігав продовольством українським підпільникам і членам похідних груп ОУН, підтримував зв'язок з антифашистським українським підпіллям упродовж всієї окупації Києва гітлерівцями.

Наприкінці вересня 1943 року Кирило Осьмак приїжджає до Львова, де зустрічається з діячами ОУН та командуванням УПА, бере участь у створенні підпільної організації, що має стати верховним політичним і державним органом українського народу, опрацьовує документи, які ляжуть в її основу. Саме Кирилові Осьмаку належать основоположні документи УГВР - "Універсал" (по-іншому його ще називали "Зверненням до українського народу"), "Платформа", "Устрій".

Трагічним було й особисте життя Кирила Осьмака. Його перша дружина загинула у 1940 році, коли енкаведисти її шантажували і вимагали свідчити проти чоловіка. Донька Лариса, яка працювала в земській управі Житомира, а нелегально - в сітці ОУН, зникла безслідно в одній із поїздок з підпільною літературою.

Життя свого батька детально вивчила його донька Наталія Осьмак. Вона збирала документи у Москві, Казані, Рязані, Києві, Львові, на Дрогобиччині. Вона написала книжку "Дорога до Батька". Про Кирила Осьмака 1997 року було знято фільм "Незалежний президент".

На наших теренах вивчення життя і діяльності Кирила Осьмака займається трускавецький краєзнавець Богдан Гуцило. Його статті були опубліковані в місцевій пресі.

Анатолій Власюк, часопис "Тустань"

Вишкіл "соколят" проходив в Уличному

Соколят з Модрич, Доброгостова, Лішні, Попелів, Ясениці, Дерезич, Болехова і, звичайно, Уличного зібрало фізкультурно-просвітницьке товариство "Сокіл" цього річ в Уличному.

Як повідомив головний спеціаліст районного виділу освіти Іван Стецько, мета цього заходу; виховання національної свідомості, патріотизму підростаючого покоління, пропаганда здорового способу життя.

З приємністю виступили сільський вїт Уличного Анатолій Коренських та директор місцевої школи Ярослав Савчин, що соколята накінець "долетіли" і до Уличного. Згодом тутешній парох о. Євгеній відправив молебень за здоров'я присутніх і освятив тимчасові оселі, в яких розташувалися команди, та чудову місцевість, де відбувалися різні конкурси. Цьому передувало підняття державного прапора та пролунав гімн.

Кожна команда налічувала по 10 чоловік (5 дівчат і 5 хлопців), очолювана зазвичай викладачами фізвиховання. Було проведено багато конкурсів, зокрема строю і пісні, в'язання вузлів, облаштування бівуаку (наметів). Відбулася вікторина "Люби і знай свій рідний край", паралельно проходив конкурс на кращий туристичний обід. Також були і спортивні змагання - футбольний міні-турнір.

Всі учасники були задоволені організацією і проведенням даного заходу. Іван Теодорович завдячує керівництву Уличнянської школи, зокрема директору Ярославу Савчину, його заступнику з виховної роботи Оксані Філяк та педагогу-організатору Галині Чернецькій за старання в добре організованій роботі..

Орест Хандоняк, газета «Вільне слово»

Пустили свиню в Україну

Упродовж тридцяти днів уболівальники будуть прикуті до телевізорів, адже у ПАР проходить чемпіонат світу з футболу. Два українські телеканали – перший і ICTV – ведуть трансляції. І наші земляки, залежно від сприйняття коментаторських репортажів, мають вибір, на якому каналі їх дивитись. Щодо Першого національного каналу, то він запозичив практику багатьох країн Європи вести репортаж групою – у складі основного коментатора і одного-двох експертів. Здавалося б нормальна практика, бо, як правило, один із присутніх у коментаторській кабіні – колишній професіонал-футболіст.

На жаль, коментарі на Першому національному дратують багатьох. І все через всезнаючого, безпардонного, невихованого Савіка Шустера, який з цинічним йому сарказмом через 10 хвилин репортажу (а матч триває півтора години) принижує мудрого, цікавого і обізнаного закарпатського журналіста Петра Магу. В одному з репортажів він

намагався принизити нашого земляка, боцімто той не тямить у футболі, бо, очевидно, ніколи в нього не грав. На що легендарний екстра-гравець 70-их років київського «Динамо» і колишньої збірної СРСР Володимир Мунтян авторитетно заявив, що він разом із Петром у складі команди ветеранів України грали в Німеччині. Але Шустер не був би Шустером, якби він не віддав ляпасу Мазі. У вчорашньому матчі Бразилія-КНДР він брутально пробував висміювати Петра. Відверто кажучи, якби я був присутній у цьому телевізійному приміщенні, то я дав би в пику Шустеру. Бо забув він просту істину: у чужий монастир зі своїм уставом не лізь. Але прибалтійському емігранту, з канадським і італійським паспортами християнські канони навряд чи збагнути. Проте ми, українці, вкотре наступаємо на ті ж самі граблі і знову свиню пускаємо під стіл.

Цікаво, чи витримає до фіналу кепкування Савіка Петро? Мені здається, що наш земляк невдовзі візьме консультації у братів Кличків. Втім, головне, щоб на чемпіонаті переміг сильніший і мудріший, а телеглядачам самим робити вибір, на якому телеканалі стежити за перебігом подій на стадіонах Південно-Африканської республіки.

Володимир Турмис, газета «Галицька зоря»

На книжковій полиці. Вільям Голдінг, «Володар мух». Інколи варто згадати скільки програму з зарубіжної літератури та прочитати щось із класиків, тим більше що дехто з нас цього міг не вчити, бо ще були часи радянські, а теперішні діти можуть не вивчити хороші твори через чинного міністра освіти, який є ганьбою для України та ляпасом нашій демократії. Твір Голдінга «Володар мух» в досконалому перекладі Соломії Павличко і виданий в її ж київському видавництві «Основи» розповідає про життя хлопців-підлітків на безлюдному острові після аварії. Те, як зло оволодіває душами і яка природа людини насправді – виявляється часто саме в екстремальних умовах, коли маски можна не натягати, а вірніше, зняти їх і показати справжнє обличчя. Твір невеличкий, читається на одному подиху, а його повчальність не викликає сумнівів. Отож інколи варто відкласти пульт від телевізора чи відійти від комп'ютера, а взяти до рук хорошу книжку. А хороших книг не так вже й багато видається сьогодні, так що можна сягнути і по щось давніше, але перевірене часом – класика вона і є класика.

Андріан Марічик

Реклама

Незалежне видання «ТРУСКАВЕЦЬКИЙ ВІСНИК». Всі права застережені. Розповсюджується **безкоштовно**.

Засновник, головний редактор та відповідальний за випуск – Володимир **КЛЮЧАК**.

Редакція публікує виключно ті матеріали, які збігаються з точкою зору редакційної команди.

Контакти: Email: anda_panda@ukr.net, тел. 097 38 36 112.

Публікація в Інтернеті: повністю - на www.turportal.org.ua/visnyk «Інформаційний портал курорту Трускавець», окремі матеріали на www.protruskavets.org.ua – «Сайт Трускавця про Трускавець».